

Operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole cultivate și procesatoare de legume

- Partea a IV-a -

Ec. Paul C. ȘCHIOPU

Teleorman

Abstract

Further to the articles dedicated to the specific accounting of vegetables cultivator and processing agricultural cooperatives, we present matters related to the vegetables processing accounting by means of the cooperative installations. Processing primary agricultural production proves to be the most important lever by means of which agriculture may provide added value to the activity of this sector.

Key terms: agricultural cooperative, cooperative members, accounting, vegetables processing, processing section, warehouse

Termeni-cheie: cooperativă agricolă, membri cooperatori, contabilitate, procesarea legumelor, secție de procesare, depozit

Clasificare JEL: M41, Q13

To cite this article: Paul C. Șchiopu, *Operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole cultivate și procesatoare de legume (IV)*, *CECCAR Business Review*, N° 7/2023, pp. 18-22, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.07.02>

În continuarea articolelor dedicate contabilității specifice cooperativelor agricole cultivate și procesatoare de legume, prezentăm aspecte legate de contabilitatea procesării legumelor cu ajutorul instalațiilor cooperatizei.

Procesarea producției agricole primare se dovedește a fi cea mai importantă pârghie prin care agricultura poate adăuga plusvaloare activității acestui sector.

Capacitățile de industrie/procesare ale cooperativelor agricole au în fluxul lor puncte/depozite pentru primirea/recepția legumelor, precum și depozite pentru păstrarea produselor finite obținute, complex definit *secție de procesare*.

⇒ Recepția legumelor la depozitul secției de procesare

Exemple

1. Legumele sunt primite de la membrii cooperatori neplătitori de TVA.

Pe baza facturii (fără TVA)/carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol, se cântăresc legumele primite la depozitul secției de procesare, respectiv 4.000 kg de castraveciori calitatea I la prețul de 0,8 lei/kg, și se întocmește nota de intrare-recepție la valoarea din documentul de livrare (4.000 kg castraveciori calitatea I x 0,8 lei/kg).

În contabilitatea cooperativei se face următoarea înregistrare:

3.200 lei	301	=	401	3.200 lei
	„Materii prime” / analitic		„Furnizori” / analitic	
	Depozit de materii prime –		Vasile Marin, acționar	
	gestiunea Ion Popa			
	Castraveciori calitatea I			

2. Legumele sunt primite de la membrii cooperatori plătitori de TVA.

Pe baza facturii (cu TVA)/carnetului de comercializare a produselor din sectorul agricol, se cântăresc legumele primite la depozitul secției de procesare, respectiv 6.000 kg de castraveciori calitatea I la prețul de 0,9 lei/kg, și se întocmește nota de intrare-recepție la valoarea din documentul de livrare (6.000 kg castraveciori calitatea I x 0,9 lei/kg + TVA 9%).

În contabilitatea cooperativei se face următoarea înregistrare:

5.886 lei	%	=	401	5.886 lei
5.400 lei	301		„Furnizori” / analitic	
	„Materii prime” / analitic		Ghiță Ion, fondator	
	Depozit de materii prime –			
	gestiunea Ion Popa			
	Castraveciori calitatea I			
486 lei	4426			
	„TVA deductibilă”			

3. Legumele sunt primite de la membrii cooperatori plătitori de TVA, iar cooperativa nu este plătitoare de taxă.

Un membru cooperador plătitor de TVA îi livrează cooperativei, care este neplătitoare de taxă, cantitatea de 1.000 kg de castraveciori calitatea I la prețul de 1 leu/kg (1.000 kg x 1 leu/kg + TVA 9%, total factură = 1.090 lei). În acest caz, nota de intrare-recepție se întocmește cu valoarea de 1.090 lei.

În contabilitatea cooperativei se face următoarea înregistrare:

1.090 lei	301	=	401	1.090 lei
	„Materii prime” / analitic		„Furnizori” / analitic	
	Depozit de materii prime –		Sandu Voicu, fondator	
	gestiunea Ion Popa			
	Castraveciori calitatea I			

În toate cele trei cazuri, gestionarul depozitului de materii prime va descărca zilnic cantitățile primite/recepționate în fișele de magazie.

4. Legumele sunt primite din producția cooperativei.

Conform notei de transfer emise de ferma cooperativei, notei de cântar și notei de intrare-recepție întocmite de reprezentantul depozitului de materii prime al secției de procesare, se înregistrează primirea de pe câmp a 2.000 kg de castraveciori calitatea I la prețul de 0,7 lei/kg (2.000 kg castraveciori calitatea I x 0,7 lei/kg).

În contabilitatea cooperativei se face următoarea înregistrare:

1.400 lei	301	=	347	1.400 lei
	„Materii prime” / analitic		„Produse agricole” / analitic	
	Depozit de materii prime –		Castraveciori calitatea I	
	gestiunea Ion Popa			
	Castraveciori calitatea I			

➔ Procesarea legumelor

În unele situații, legumele recepționate pot intra direct la procesare, iar în altele, acestea intră în depozitul de materii prime până la constituirea unui lot optim de fabricat. În ambele cazuri, procedura de recepționare nu poate fi eliminată.

Exemplu

Din depozitul de materii prime se transferă la secția de procesare cantitatea de 10.000 kg de castraveciori calitate I la prețul mediu/sold, pentru a fi procesați în „castraveciori în oțet calitate I – 300 g/borcan”. Produsul finit are un preț prestabilit de 3,5 lei/borcan.

Procedura este următoarea:

1. Gestionarul depozitului de materii prime întocmește nota de transfer către gestionarul secției de procesare, în care sunt consemnate cele 10.000 kg de castraveciori (10.000 kg castraveciori x 0,8334 lei/kg (preț mediu) = 8.334 lei). Prețul s-a format astfel: 4.000 kg (3.200 lei) + 6.000 kg (5.400 lei) + 2.000 kg (1.400 lei), total – 12.000 kg intrate în valoare de 10.000 lei (10.000 lei/12.000 kg).

2. Gestionarul secției de procesare întocmește NIR pentru cele 10.000 kg de castraveciori calitate I.

3. Conform rețetei de fabricație a produsului „castraveciori în oțet calitate I – 300 g/borcan”, din depozitul/gestiunea de materii auxiliare se predau cu notă de transfer ingredientele necesare – oțet, sare, foi de dafin, piper boabe, borcane, etichete, ambalaje de carton etc.

Materiile prime de bază și cele auxiliare primite la secția de procesare vor fi operate în fișele de magazie.

4. Procesul de producție va fi oglindit în raportul de fabricație astfel:

Raport de fabricație

Nr. ... din ... 2023

	u.m.	Cantitate	Valoare
1. Materii prime			
Castraveciori calitate I	kg	10.000	8.334 lei
Total materii prime		10.000	8.334 lei
... Oțet din vin	l	...	
... Sare	kg	...	
... Foi de dafin	kg	...	
... Piper boabe	kg	...	
... Borcane tip ...	buc.	...	
... Etichete tip ...	buc.	...	
... Ambalaje de carton pentru borcane	buc.	...	
... Etichete pentru ambalaje	buc.	...	
Bandă adezivă	buc.	...	
Total materii auxiliare		...	
2. Produse finite			
Castraveciori în oțet calitate I – 300 g/borcan	buc.	33.100	115.850 lei
Șef secția de procesare,	Întocmit,		

Valoarea produselor finite s-a format la prețul prestabilit de 3,5 lei/borcan.

Eventualele pierderi/rebuturi constatate în timpul fabricației se vor consemna în bonuri de consum separate însoțite de note explicative.

La raportul de fabricație se vor atașa bonul/bonurile de consum pentru materiile prime de bază și auxiliare, nota de intrare-recepție a produselor obținute și nota de transfer al acestora la depozitul de produse finite.

Operațiunile de mai sus se contabilizează astfel:

– Transferul celor 10.000 kg de castraveciori calitatea I din depozitul de materii prime la secția de procesare, pe baza notei de transfer și a NIR (10.000 kg castraveciori calitatea I x 0,8334 lei/kg):

8.600 lei	301	=	301	8.600 lei
	„Materii prime” / analitic		„Materii prime” / analitic	
	Secția de procesare –		Depozit de materii prime –	
	gestiunea Tudor Petre		gestiunea Ion Popa	
	Castraveciori calitatea I		Castraveciori calitatea I	

– Transferul ingredientelor de la depozitul de materii auxiliare la secția de procesare:

3021	=	3021
„Materiale auxiliare” / analitic		„Materiale auxiliare” / analitic
Secția de procesare –		Depozit de materii auxiliare –
gestiunea Tudor Petre		gestiunea Vasile Titu

– Raportul de fabricație împreună cu documentele justificative (explicate la pct. 4 anterior) se înregistrează astfel:

• Consumul materiilor prime:

8.334 lei	601	=	301	8.334 lei
	„Cheltuieli cu materiile prime”		„Materii prime” / analitic	
			Secția de procesare –	
			gestiunea Tudor Petre	
			Castraveciori calitatea I	

• Consumul materiilor auxiliare:

6021	=	3021
„Cheltuieli cu		„Materiale auxiliare” / analitic
materialele auxiliare”		Secția de procesare –
		gestiunea Tudor Petre

• Obținerea produselor finite:

115.850 lei	345	=	711	115.850 lei
	„Produse finite” / analitic		„Venituri aferente costurilor	
	Depozit de produse finite –		stocurilor de produse”	
	gestiunea Vasile Stancu			
	Castraveciori în oțet			
	calitatea I – 300 g/borcan			

Până la livrare, stocul de produse finite poate fi afectat de bombaje ori spargeri inerente de borcane. Procesul-verbal de constatare a acestora, însoțit de nota explicativă din care rezultă că nu se face nimeni vinovat și că pierderile se încadrează în normele admise, se înregistrează în roșu în contabilitatea cooperativei, astfel:

(-)	345	=	711	(-)
	„Produse finite” / analitic		„Venituri aferente costurilor	
	Depozit de produse finite –		stocurilor de produse”	
	gestiunea Vasile Stancu			
	Castraveciori în oțet			
	calitatea I – 300 g/borcan			

➔ Livrarea produselor finite

Exemplu

Conform avizului de expediție emis de gestionarul depozitului de produse finite și facturii cooperativei, se înregistrează livrarea către magazinul AXZ a cantității de 20.000 de borcane de castraveci în oțet calitatea I – 300 g/borcan la prețul negociat/contractat de 4,5 lei/borcan (20.000 borcane castraveci în oțet x 4,5 lei/borcan + TVA 9%).

– Livrarea către magazinul AXZ a cantității de 20.000 de borcane de castraveci în oțet calitatea I:

98.100 lei	4111	=	%	<u>98.100 lei</u>
	„Clienți” / analitic		7015	90.000 lei
	Magazinul AXZ		„Venituri din vânzarea produselor finite”	
			4427	8.100 lei
			„TVA colectată”	

– Concomitent, descărcarea din gestiune a celor 20.000 de borcane de castraveci în oțet calitatea I (20.000 borcane x 3,5 lei/borcan):

70.000 lei	711	=	345	70.000 lei
	„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”		„Produse finite” / analitic	
			Depozit de produse finite – gestiunea Vasile Stancu	
			Castraveci în oțet	
			calitatea I – 300 g/borcan	

Va urma...

Bibliografie

1. Șchiopu, C.P. (2021), *Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole*, Editura Velox, Alexandria.
2. Șchiopu, C.P. (2022), *Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole*, ediția a II-a, Editura Velox, Alexandria.
3. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 2.230/1969 privind gestionarea bunurilor materiale ale organizațiilor socialiste, publicată în Buletinul Oficial nr. 138/08.12.1969, cu modificările ulterioare.
4. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial nr. 454/18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare.
5. Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.236/22.12.2004, cu modificările și completările ulterioare.
6. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
7. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.